

Հայոց պատմություն 7 -րդ դասարան
Տարեկան թեմատիկ պլանավորում / 102 դասաժամ/
2023-2024 ուստարի
1-ին կիսամյակ /15շաբաթ 1օր, շաբաթական 3 ժամ/ընդ.45
2-րդ կիսամյակ /19շաբաթ, շաբաթական 3ժամ/ընդ. 57

Ժամա քանա կ	ԴԱՄԻ ԹԵՄԱ	դաս աժա մ	ՆՊԱՏԱԿ	ՎԵՐՁՆԱԴՅՈՒՆՔՆԵՐ	Դասի էջերը
1	Ներածություն ինչ՞ու և ինչպե՞ս ուսումնասիրել պատմությունը Ինչպե՞ս աշխատել այս դասագրքով	1ժ	Ծանոթություն դասագրքին	Օգտագործի դասագրքի նյութական հնարավորությունները	3-6
2	Հայկական լեռնաշխարհն ու հայերը	1ժ	Ձևավորել արժեհամակարգ հայական լեռնաշխարհի մասին	Ճանաչի Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքը, սահմանները	12-17
3	Գետերը և լճերը	1ժ	Սովորել հայկական լեռնաշխարհի ջրագրական ցանցի մասին	Թվարկի գետերն ու լճերը դաշտերն ու լեռները:	
4	Պատմական աշխարհագրություն	1ժ	Ճանաչել հայական	Ցույց տա քարտեզի վրա աշխարհագրական	

			լեռնաշխարհի պատմավարչական բաժանումները	սահմանները և 15 աշխարհներ (նահանգները)	
5	Կրկնություն	1ժ	Ստուգել թեմայի վերավերյալ ձեռքբերած գիտելիքները	Վերլուծել և ամփոփել թեմա	
Թեմա 1 Հայկական լեռնաշխարհն ու առաջին քաղաքակրթությունները / 11 ժամ/					
6	Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն բնակիչները	1ժ	Ձևավորել՝ Հայոց հայրենիքի՝ Հայկական լեռնաշխարհի պատմաաշխարհագրա կան պայմանների, հայերի տեղաբնիկ ճագումնաբանության և Ք.Ճ.Ա. III-I հազ. հայկական քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ	Նկարագրի Հայկական լեռնաշխարհի պատմաաշխարհագրական պայմանները, առանձնահատկությունները, պատմավարչական բաժանումները	20-23
7	Նորքարիդարյան հեղափոխությունը և հայ ժողովրդի կազմավորման սկիզբը	1ժ	Ձևավորել՝ Ք.Ճ.Ա. III-I հազ. հայոց քաղաքակրթության առջև ծառայած մարտահրավերները վերլուծելու, ձեռնարկված	Ներկայացնի Հայկական լեռնաշխարհի նշանավոր հնավայրերը, Հայկական լեռնաշխարհը որպես մարդկության և հայոց քաղաքակրթության զարգացման հնագույն բնօրրան լինելու փաստեր	24-27

			միջոցառումների և արդյունքների վերաբերյալ կարծիք հայտնելու, եզրահանգումներ անելու հմտություններ		
8	Հայկական լեռնաշխարհի քաղաքակրթական օջախները	1Ժ	Ձևավորել Հայոց հայրենիքի՝ Հայկական լեռնաշխարհի պատմաաշխարհագրական պայմանների, հայերի տեղաբնիկ ծագումնաբանության և Ք.Ճ.Ա. III-I հազ. հայկական քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ	Վերլուծի Ք.Ճ.Ա. III-I հազ. հայկական քաղաքակրթության ձևավորման, զարգացման և անկման պատմական գործընթացները, կատարի եզրահանգումներ	
9	Հայկական լեռնաշխարհի վաղ պետական կազմավորումները	1Ժ	Ձևավորել Հայկական լեռնաշխարհի վաղ պետական կազմավորումների և ձեռքբերումները գնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Ներկայացնի Ք.Ճ.Ա. III-I հազ հայկական քաղաքակրթության պատմության առանցքային դրվագները	28-33
10	Վաղ պետական կազմավորումները	1Ժ	Ձևավորել գիտելիք	Ներկայացնի Հայկական	

			Հայկական լեռնաշխարհի վաղ պետական կազմավորումների և ձեռքբերումները :	լեռնաշխարհի նշանավոր հնավայրերը, Հայկական լեռնաշխարհը որպես մարդկության և հայոց քաղաքակրթության զարգացման հնագույն բնօրրան լինելու փաստեր	
11	Վանի թագավորության հիմնադրումն ու ամրապնդումը	1Ժ	Չնավորել Վանի թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները	Գնահատի և արժևորի Վանի թագավորության քաղաքակրթական ժառանգության տեղն ու դերը հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում	34-38
12	Պետությունը վերափոխությունների խնդրի առջև	1Ժ	Չնավորել հայոց քաղաքակրթության առջև ծառայած մարտահրավերները վերլուծելու, ձեռնարկված միջոցառումների և արդյունքների վերաբերյալ եզրահանգումեր անելու	Բնութագրի հնագույն պետականությունների և Վանի թագավորության ակնառու գործիչների գործունեությունը, կարծիք հայտնի նրանց գործունեության վերաբերյալ	
13	Վանի թագավորության վերելքն ու անկումը	1Ժ	Չնավորել Ք.Ճ.ա. III-I հազ. հայոց	Վերլուծի Ք.Ճ.ա. III-I հազ. հայկական քաղաքակրթության	39-44

			քաղաքակրթության առջև ծառայած մարտահրավերները վերլուծելու հմտություններ	ձևավորման, զարգացման և անկման պատմական գործընթացները, կատարի եզրահանգումներ	
14	Վերաբնակեցումների քաղաքականությունը	1ժ	Ձևավորել գիտելիքներ հայերի տեղաբնիկ ծագումնաբանության և Ք.Տ.ա. III-I հազ. հայկական քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ	Ներկայացնի Հայկական լեռնաշխարհի նշանավոր հնավայրերը, Հայկական լեռնաշխարհը որպես մարդկության և հայոց քաղաքակրթության զարգացման հնագույն բնօրրան լինելու փաստեր	
15	Վանի թագավորության սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	1ժ	Ձևավորել գիտելիք Վանի համհայկական թագավորության տնտեսական քաղաքականության մասին	Նկարագրի Վանի թագավորության պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, դիցարանը, համեմատի արդի իրողությունների հետ	45-51
16	Տնտեսությունը	1ժ	Ձևավորել տնտեսական գիտելիքներ	Գնահատի և արժևորի Վանի թագավորության քաղաքակրթական ժառանգության տեղն ու դերը հայոց և համաշխարհային	

				մշակույթի համատեքստում		
17	Կրկնություն	1ժ	Ստուգել աշակերտների գիտելիքները բանավոր կրկնության միջոցով	Վերլուծել և ամրապնդել թեմայի մասին գիտելիքները		
18	Գործնական աշխատանք	1ժ	Ստուգել գիտելիքները	Վերլուծել արդյունքները		
Թեմա 2 .Երվանդական Հայաստան /9ժամ/						
19	Երվանդական Հայաստանի կազմավորումը Աքեմենյան Պարսկաստանը	և	1ժ	Ձևավորել Ք.ճ.ա. VII-III դդ.. հայկական քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ	Ներկայացնի Ք.ճ.ա. VII-III դդ. պատմության առանցքային դրվագները	53-58
20	Հակաաքեմենյան ապստամբությունը		1ժ	Ձևավորել Համաշխարհային և տեղական գործընթացների փոխհարաբերությունները վերլուծելու հմտություն	Բնութագրի և համեմատի Ք.ճ.ա. VII-III դդ ականառու գործիչների գործունեությունը	
21	Երվանդական Հայաստանի անկախության		1ժ	Ձևավորել	Բնութագրի և մեկնաբանի	59-63

	վերականգնումն ու Սելևկյանները		Համաշխարհային և տեղական գործընթացների փոխհարաբերությունները վերլուծելու, փաստարկված կարծիք հայտնելու հմտություններ	Ք.Տ.ա. VII-III դդ. ռազմաքաղաքական հարաբերությունները, փաստարկված կարծիք հայտնի դրանց արդյունքների և հետևանքների վերաբերյալ	
22	Սելևկյան պետությունը	1Ժ	Ձևավորել Համաշխարհային և տեղական գործընթացների փոխհարաբերությունները վերլուծելու հմտություն	Բնութագրի և մեկնաբանի Ք.Տ.ա. VII-III դդ. ռազմաքաղաքական հարաբերությունները, փաստարկված կարծիք հայտնի դրանց արդյունքների և հետևանքների վերաբերյալ	
23	Հայկական թագավորությունները և Սելևկյանները Ք. ա. III դարում	1Ժ	Ձևավորել Համաշխարհային և տեղական գործընթացների փոխհարաբերությունները վերլուծելու հմտություն	Վերլուծի Ք.Տ.ա. VII-III դդ. քաղաքակրթության ձևավորման, զարգացման և անկման պատմական գործընթացները, քաղաքակրթական փոխազդեցությունները	
24	Երվանդական Հայաստանի սոցիալ- տնտեսական և մշակութային կյանքը	1Ժ	Հայկագունի Երվանդյանների թագավորության քաղաքակրթական	Գնահատի Հայկագունի Երվանդունիների թագավորության մշակութային ժառանգությունը	64-70

			ձեռքբերումները գնահատելու և արժևորելու հմտություններ:	
25	Սոցիալական կարգը	1ժ	Ձևավորել գիտելիք սոցիալական հարաբերությունների, մասին	Արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը
26	Տնտեսությունը	1ժ	Ձևավորել գիտելի տնտեսական փեխհարաբերությունների, գործընթացների արդյունքների մասին	Նկարագրի Երվանդյան Հայաստանի տնտեսությունը
27	Քաղաքներն ու արհեստները	1ժ	Ձևավորել գիտելիք Երվանդյան Հայաստանի քաղաքների և արհեստների զարգացվածության մակարդակի մասին	Նկարագրի Երվանդյան Հայաստանի պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, բնակչության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, համեմատի ներկայիս իրողությունների հետ
28	Կրկնություն	1ժ	Ամփոփել և վերհիշել թեմայի մասին ձեռքբերած	Վերհանել և եղրահանգումներ անել թեմայի վերաբերյալ ձեռքբերած գիտելիքների

			գիտելիքները	մասին	
29	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1ժ	Ստուգել գիտելիքները	Վերլուծել և համեմատել արդյունքները	
Թեմա 3. Արտաշեսյան Հայաստան/14 ժամ/					
30	Արտաշեսյան Հայաստանի կազմավորումը Արտաշես Առաջին	1ժ	Ձևավորել Ք.Ճ.ա. II-I դդ. հայկական քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ	Ներկայացնի Ք.Ճ.ա. II-I դդ. հայկական քաղաքակրթության պատմության առանցքային դրվագները	72-77
31	Նոր մայրաքաղաքի հիմնադրումը. Արտաշատ	1ժ	Ներկայացնել նոր մայրաքաղաքի հիմնադրաման պատմական անհրաժեշտության մասին	Վերլուծի Արտաշեսյան թագավորության հզորացման, հայոց աշխարհակալության ստեղծման նախադրյալները	
32	Ներքին քաղաքականությունը (վերափոխություններ)	1ժ	Ձևավորել գիտելիք հայկական աշխարհակալ տերության ներքին քաղաքականության մասին	Նկարագրի Արտաշեսյան թագավորության պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, բնակչության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, համեմատի արդի իրողությունների հետ	
33	Հայկական աշխարհակալ տերությունը. Տիգրան Երկրորդ Մեծ	1ժ	Ձևավորել Հայկական	Արժևորի անկախ ու գորեղ պետություն ունենալու,	78-83

			աշխարհակալությա ն ստեղծման և անկման գործընթացներում ներքին և արտաքին գործոնների ազդեցությունը վերլուծելու հմտություններ	պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը	
34	Տիգրան Մեծի նվաճումները	1Ժ	Ձևավորել Արտաշեսյանների թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային պատմության հոլովություն գնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Բնութագրի և համեմատի Արտաշեսյան արքայատոհմի նշանավոր արքաների ներքին և արտաքին քաղաքականությունը, եզրահանգումներ անի նրանց գործունեության վերաբերյալ	
35	Հայ-հռոմեական պատերազմներն ու Տիգրան Մեծի կայսրության փլուզումը	1Ժ	Ձևավորել Հայկական աշխարհակալությա ն ստեղծման և անկման	Մեկնաբանի Ք.ժ.ա. II-I դդ. ոազմաքաղաքական հարաբերությունները, փաստարկված կարծիք հայտնի դրանց արդյունքների և	84-88

			գործընթացներում ներքին և արտաքին գործոնների ազդեցությունը վերլուծելու հմտություններ	հետևանքների վերաբերյալ	
36	Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերը	1Ժ	Ներկայացնել հայ-հռոմեական պատերազմի գլխավոր պատճառներն ու շարժառիթները	Մեկնաբանի Ք.Ճ.ա. II-I դդ. ռազմաքաղաքական հարաբերությունները, փաստարկված կարծիք հայտնի դրանց արդյունքների և հետևանքների վերաբերյալ	
37	Պոմպեյուսի արշավանքը և Արտաշատի պայմանագիրը	1Ժ	Ձևավորել գիտելիք Արտաշատի պայմանագրի մասին	Գնահատի և արժևորի Արտաշատի պայմանագրի պատմական դերն ու նշանակությունը	
38	Արտավազդ Երկրորդը և վերջին Արտաշեսյանները	1Ժ	Ներկայացնել Արտավազդ 2-րդի և իր հաջորդների պատմական առաքելությունն ու պատմական գործչի կերպարը	Բնութագրի և համեմատի ակնառու գործիչների գործունեությունը	89-94
39	Մարկուս Անտոնինուսն Արևելքում	1Ժ	Ձևավորել գիտելիք հռոմեական զորավարի	Մեկնաբանի Ք.Ճ.ա. II-I դդ. ռազմաքաղաքական հարաբերությունները,	

			ռազմաքաղաքական գործունեության մասին	փաստարկված կարծիք հայտնի դրանց արդյունքների և հետևանքների վերաբերյալ	
40	Վերջին Արտաշեսյանները	1Ժ	Ձևավորել գիտելիք և արժեհամակարգ Արտաշեսյան արքայատոհմի կառավարման և պատմական առաքելության մասին	Բնութագրի և համեմատի ակնառու գործիչների գործունեությունը	
41	Արտաշեսյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	1Ժ	Ձևավորել Արտաշեսյանների թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային պատմության հոլովույթում գնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	95-100
42	Հասարակական-պետական կարգը	1Ժ	Ձևավորել Արտաշեսյանների թագավորության	Նկարագրի Արտաշեսյան թագավորության պետական կարգը, բանակը,	

			քաղաքակրթական ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային պատմության հոլովություն գնահատելու և արժևորելու հմտություններ	տնտեսությունը, բնակչության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, համեմատի արդի իրողությունների հետ	
43	Գիրք և գրականությունը	1Ժ	Ձևավորել Հայկական մշակույթի ձեռքբերումների մասին գիտելիքներ	Արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	
44	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1Ժ	Ստուգել գիտելիքները	Վերլուծի և գնահատի արդյունքները	
45	Կրկնություն	1Ժ	Ամփոփել և ամրապնդել թեմայի մասին գիտելիքները	Վերհանի բացթողումները, վերլուծի արդյունքները	
46	1-ԻՆ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ԱՍՓՈՓՈՒՄ	1Ժ	Ձևավորել ձեռքբերված գիտելիքների արժեհամակարգ	Գնահատի և արժևորի ձեռքբերված գիտելիքներն ու հմտությունները	

Թեմա 4. Արշակունյաց Հայաստան: /4ժամ/

47	Արշակունիների հաստատումը Հայոց գահին	1ժ	Ձևավորել I-IV դդ. Հայկական+ քաղաքակրթության և զարգացման ընթացքի և առանձնահատկությունների, Հայաստանի քրիստոնեացման պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ	Ներկայացնի I դարի սկզբի և Արշակունյաց թագավորության ժամանակաշրջանի առանցքային դրվագները	102-107
48	Տրդատ I-ի գահակալումը	1ժ	Ձևավորել Մեծ Հայքի Արշակունիների թագավորության, կայացման, հզորացման քայլերը վերլուծելու հմտություններ	Բնութագրի և համեմատի Արշակունյաց արքաների և ժամանակաշրջանի նշանավոր գործիչների գործունեությունը, կարծիք հայտնի նրանց գործունեության վերաբերյալ	
49	Հայ Արշակունիների ժառանգական իշխանության	1ժ	Ձևավորել գիտելիք	Բնութագրի և համեմատի	

	հաստատումը		Մեծ Հայքի Արշակունիների թագավորության մասին	Արշակունյաց արքաների և ժամանակաշրջանի նշանավոր գործիչների գործունեությունը, կարծիք հայտնի նրանց գործունեության վերաբերյալ	
50	Տրդատ Մեծի գահակալումը և քրիստոնեության ընդունումը	1Ժ	Ձևավորել՝ I-IV դդ. Հայկական+ քաղաքակրթության և զարգացման ընթացքի և առանձնահատկությունների, Հայաստանի քրիստոնեացման պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ	Ներկայացնի I դարի սկզբի և Արշակունյաց թագավորության ժամանակաշրջանի առանցքային դրվագները, քրիստոնեության ծագումը, քրիստոնեական վարդապետության հիմքերը, Հայաստանում քրիստոնեության տարածման, Հայոց եկեղեցու ձևավորման և կայացման ընթացքը, ազդեցության ընդլայնումը տարածաշրջանում	108-114
51	Քրիստոնեության ընդունումը	1Ժ	Ձևավորել Հայաստանի քրիստոնեացման պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ,	Նկարագրի Հայոց եկեղեցու վարչական կառույցը, նվիրապետությունը, խորհուրդները, եկեղեցիների կառուցվածքը:	
52	Հայոց եկեղեցական կառույցի ձևավորումն ու	1Ժ	Ձևավորել գիտելիք	Բացատրի պետություն-	

	ամրապնդումը		Եկեղեցական կառույցի, եկեղեցի-պետություն հարաբերությունների մասին	Եկեղեցի փոխհարաբերությունները, միասնական ձեռնարկումները Արշակունիների թագավորության շրջանում	
53	Արշակունյաց Հայաստանի բաժանումն ու անկումը	1Ժ	Ձևավորել Մեծ Հայքի Արշակունիների թագավորության անկման պատճառահետևանքային կապերը վերլուծելու հմտություններ,	Վերլուծի արտաքին և ներքին գործոնների ազդեցությունը հայոց պետության գորեղացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ	115-121
54	Պայքար թագավորական իշխանության համար	1Ժ	Ձևավորել գիտելիք ներքին գործոնների ազդեցությունը թագավորական իշխանությունում	Վերլուծի արտաքին և ներքին գործոնների ազդեցությունը հայոց պետության գորեղացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ	
55	Արշակ II արքան և պարսկա-հռոմեական պատերազմները	1Ժ	Ձևավորել Մեծ Հայքի Արշակունիների թագավորության, կայացման,	Բացատրի պետություն-եկեղեցի փոխհարաբերությունները, միասնական ձեռնարկումները Արշակունիների	

			<p>հզորացման և անկման պատճառահետևանքային կապերը վերլուծելու հմտություններ</p>	<p>թագավորության շրջանում</p>	
56	Պապ արքան և նրա վերափոխությունները	1Ժ	<p>Ձևավորել Մեծ Հայքի Արշակունիների թագավորության, կայացման, հզորացման և անկման պատճառահետևանքային կապերը վերլուծելու հմտություններ</p>	<p>Վերլուծի արտաքին և ներքին գործոնների ազդեցությունը հայոց պետության գորեղացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ</p>	
57	Մեծ Հայքի բաժանումն ու թագավորության կործանումը	1Ժ	<p>Ձևավորել Արշակունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ձեռքբերումները և քրիստոնեության ընդունման պատմական նշանակությունը</p>	<p>Արժևորի անկախ ու գորեղ պետություն ունենալու, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդների փոխանցման անհրաժեշտությունը</p>	

			հայոց պատմության մեջ գնահատելու և արժևորելու հմտություններ		
58	Արշակունյաց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը	1ժ	Ձևավորել գիտելիք Արշակունյաց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական - մշակութային կյանքի մասին	Արժևորի Հայաստանն իբրև առաջին քրիստոնյա պետություն, գնահատի քրիստոնեության ընդունման պատմական նշանակությունը	122-127
59	Պետական կառավարման համակարգը (գործակալությունները)	1ժ	Ձևավորել հմտություն պետական կառավարման համակարգի ներկայացման և արդի համակարգի հետ համեմատելու	Մեկնաբանի ավատատիրության առանձնահատկությունները Հայաստանում	
60	Քաղաքներն ու տնտեսությունը	1ժ	Ձևավորել Արշակունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ձեռքբերումները հայոց պատմության մեջ	Նկարագրի Արշակունյաց թագավորության պետական կարգը, բանակը, առօրյա կյանքն ու կենցաղը	

			գնահատելու և արժևորելու հմտություններ:		
61	Գիրք և գրականությունը	1ժ	Ձևավորել Արշակունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ձեռքբերումները և քրիստոնեության ընդունման պատմական նշանակությունը արժևորելու հմտություն	Գնահատի Արշակունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ժառանգությունը հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում	
62	Արվեստը և ճարտարապետությունը	1ժ	Ձևավորել Արշակունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ձեռքբերումները հայոց պատմության մեջ գնահատելու և հմտություններ	Գնահատի Արշակունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ժառանգությունը հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում	
63	Կրկնություն	1ժ	Ամփոփել թեման	Վերլուծի արդյունքները	
64	Գործնական աշխատանք	1ժ	Ստուգել թեմայի վերաբերյալ ձեռքբերած	Վերլուծի և քննարկի արդյունքները	

		գիտելիքները			
Թեմա 5. Հայաստանը Պարսկաստանի, Բյուզանդայի և Արաբական Խալիֆայության միջև: /10 ժամ/					
65	Պայքար ինքնավարության համար	1ժ	Ձևավորել՝ V-IX դդ. հայկական քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ	Ներկայացնի V-IX դդ. միջազգային և ներքաղաքական իրավիճակի փոփոխությունները, հայկական քաղաքակրթության պատմության առանցքային դրվագները	129-134
66	Ավարայրի ճակատամարտը	1ժ	Դրված նպատակներին հասնելու համար բոլոր կառույցների, ժողովրդի տարբեր խավերի միասնական ու փոխհամաձայնեցված գործելու անհրաժեշտության գիտակցություն	Քննարկի V-IX դարերում հայ ժողովրդի միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանը ու ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները և դրանց դիմագրավելու քայլերը, առաջարկի լուծումների սեփական տարբերակը	
67	Նվարսակի պայմանագիրը	1ժ	Դրված նպատակներին հասնելու համար բոլոր կառույցների, ժողովրդի տարբեր	Բնութագրի և համեմատի V-IX դդ. ազգային-ազատագրական պայքարի ակնառու գործիչների գործունեությունը	

			խավերի միասնական ու փոխհամաձայնեցված գործելու անհրաժեշտության գիտակցություն		
68	Հայաստանը և պարսկա-բյուզանդական մրցակցությունը 6-րդ դարում	1ժ	Ձևավորել V-IX դդ. ազատագրական պայքարի տարբեր շրջափուլերը հետազոտելու, պայքարի արդյունքները գնահատելու հմտություններ	Համեմատի և մեկնաբանի V-IX դդ. ազգային-ազատագրական պայքարի շրջափուլերը, պայքարի ուղիների վերաբերյալ տարբեր դիրքորոշումները, կարծիք հայտնի դրանց վերաբերյալ	135-139
69	Դվինի 506 թ. և 554 թ. ժողովները	1ժ	Ձևավորել Դվինի 506 թ. և 554 թ. ժողովները վերաբերյալ գիտելիքներ	Ներկայացնի V-IX դդ. և ներքաղաքական իրավիճակի փոփոխությունները, հայկական քաղաքակրթության պատմության առանցքային դրվագները	
70	Պարսկա-բյուզանդական պատերազմն ու Հայաստանի երկրորդ բաժանումը	1ժ	Ձևավորել V-IX դդ. ազատագրական պայքարի տարբեր շրջափուլերը	Ներկայացնի V-IX դդ. միջազգային իրավիճակի փոփոխությունները, հայկական	

			հետազոտելու, պայքարի արդյունքները գնահատելու հմտություններ	քաղաքակրթության պատմության առանցքային դրվագները	
71	Արաբական խալիֆայության տիրապետությունը Հայաստանում	1Ժ	Ձևավորել Արաբական խալիֆայության տիրապետությունը Հայաստանում հետազոտելու, գնահատելու հմտություններ	Նկարագրի արաբական կառավարման համակարգը, տնտեսությունը, բնակչության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, հասարակական հարաբերությունները, համեմատի նախորդ ժամանակաշրջանների հետ:	140-146
72	Արաբների քաղաքականությունը Հայաստանում	1Ժ	Ձևավորել Արաբական խալիֆայության քաղաքականությունը Հայաստանում հետազոտելու, գնահատելու հմտություններ	Նկարագրի նախարակական կառավարման համակարգը, տնտեսությունը, բնակչության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, հասարակական հարաբերությունները, համեմատի նախորդ ժամանակաշրջանների հետ:	
73	Աղանդավորական շարժումները Հայաստանում	1Ժ	Ձևավորել Աղանդավորական շարժումները մասին գիտելիք	Քննարկի V-IX դարերում հայ ժողովրդի միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանը ու ինքնությանը սպառնացող	

				մարտահրավերները և դրանց դիմագրավելու քայլերը, առաջարկի լուծումների սեփական տարբերակը	
74	Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը:	1Ժ	Դրված նպատակներին հասնելու համար բոլոր կառույցների, ժողովրդի տարբեր խավերի միասնական ու փոխհամաձայնեցված գործելու անհրաժեշտության գիտակցություն	Արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը	
75	Կրկնություն	1Ժ	Ամփոփել և ամրապնդել թեմայի մասին գիտելիքները	Վերհանի բացթողումները, վերլուծի արդյունքները	
Թեմա 6. Հայաստանի վաղ միջնադարյան մշակույթը VI դդ. / 8 ժամ/					
76	Հայ մշակույթի Ոսկե դարը	1Ժ	Ձևավորել գրերի գյուտի պատմական նշանակությունը և ոսկեդարյան մշակույթի	Արժևորի գրերի գյուտը, կատարի եզրահանգումներ	148-152

			<p>ձեռքբերումները հայոց ու համաշխարհային մշակույթի համատեքստում արժևորելու և գնահատելու հմտություններ</p>	
77	Դպրոցներ և թարգմանական գրականություն	1ժ	<p>Ձևավորել՝ IV-IX դդ. ազգային-քրիստոնեական մշակույթի ձեռքբերումերի, մշակութային նշանավոր գործիչների և ստեղծագործությունների վերաբերյալ գիտելիքներ</p>	<p>Ներկայացնի IV-IX դդ. ազգային-քրիստոնեական մշակույթի զարգացման հիմնական առանձնահատկությունները, ընթացքը, ուղղությունները, բնագավառները, ձեռքբերումերը</p>
78	Պատմագրություն	1ժ	<p>Ձևավորել՝ IV-IX դդ. ազգային-քրիստոնեական մշակույթի ձեռքբերումերի, մշակութային նշանավոր</p>	<p>Ճանաչի IV-IX դդ. ազգային-մշակութային ակնառու գործիչների և ստեղծագործություններ</p>

			գործիչների և ստեղծագործությունների վերաբերյալ		
79	Փիլիսոփայություն և իրավագիտություն	1Ժ	Ձևավորել IV-IX դդ. ազգային-քրիստոնեական մշակույթի զարգացման ընթացքի, վերաբերյալ գիտելիքներ	Ճանաչի IV-IX դդ. ազգային-մշակութային ակնառու գործիչների և ստեղծագործություններ	
80	Բնական գիտություններն ու արվեստը V-IX դարերում	1Ժ	Ձևավորել մշակութային ժառանգության պահպանման, զարգացման և հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտության գիտակցություն	Ճանաչի IV-IX դդ. ազգային-մշակութային ակնառու գործիչների և ստեղծագործություններ	153-157
81	Ճարտարապետությունը	1Ժ	Ձևավորել մշակութային ժառանգության պահպանման, զարգացման և	Գիտակցի մշակութային արժեքները պահպանելու, զարգացնելու, հաջորդ սերունդներին փոխանցելու և հանրահռչակելու	

			հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտության գիտակցություն	անհրաժեշտությունը	
82	Քանդակագործություն և նկարչություն	1ժ	Ձևավորել մշակութային ժառանգության պահպանման, զարգացման և հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտության գիտակցություն	Հետազոտի իր համայնքի կամ տարածաշրջանի IV-IX դարերի պատմաճարտարապետական որևէ հուշարձան, փորձի կապեր գտնել հուշարձանի և տարածաշրջանի կամ համայնքի միջև	
83	Թատրոն և երաժշտություն	1ժ	Ձևավորել մշակութային ժառանգության պահպանման, զարգացման և հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտության գիտակցություն	Գիտակցի մշակութային արժեքները պահպանելու, զարգացնելու, հաջորդ սերունդներին փոխանցելու և հանրահռչակելու անհրաժեշտությունը	
84	Կրկնություն	1ժ	Ամփոփել և	Վերհանի բացթողումները,	

			ամրապնդել թեմայի մասին գիտելիքները	վերլուծի արդյունքները	
85	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1ժ	Ստուգել գիտելիքները	Վերլուծի և գնահատի արդյունքները	
Թեմա 7 . Բագրատունյաց Հայաստան: / 12 ժամ/					
86	Բագրատունիների հաստատումը Հայոց գահին	1ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության ժամանակաշրջանում հայկական քաղաքակրթության զարգացման ընթացքի և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքներ	Ներկայացնի Բագրատունյաց թագավորության պատմության առանցքային դրվագները	159-163
87	Պայքար թագավորության պահպանման համար	1ժ	Ձևավորել Անկախության վերականգնման, թագավորության գործնական, թուլացման և անկման պատճառահետևանքային	Բնութագրի Բագրատունի նշանավոր արքաների և աշխարհիկ ու հոգևոր գործիչների՝ պետության անվտանգության ամրապնդման ու հզորացմանն ուղղված ձեռնարկումները, կարծիք	

			քային կապերը հետազոտելու և եզրահանգումներ անելու հմտություններ	հայտնի նրանց գործունեության արդյունքների վերաբերյալ	
88	Անին՝ մայրաքաղաք: Թագավորությունն իր հզորության գագաթնակետին	1Ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության ժամանակաշրջանում հայկական քաղաքակրթության զարգացման ընթացքի և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքներ,	Գնահատի և արժևորի Անիի Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները	
89	Բագրատունյաց Հայաստանի մասնատումն ու անկումը	1Ժ	Ձևավորել թագավորության թուլացման և անկման պատճառահետևանքային կապերը հետազոտելու և եզրահանգումներ անելու	Վերլուծի համաշխարհային և տեղական պատմական մի շարք գործընթացների ազդեցությունը անկման գործընթացներում, անի եզրահանգումներ	164-169

			հմտություններ,		
90	Թոնդրակյան շարժումը	1Ժ	Քննարկի X-XI դարերում հայ ժողովրդի միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանը ու ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները և դրանց դիմագրավելու քայլերը, անիեզրահանգումներ	Բնութագրի հոգևոր գործիչների՝ պետության անվտանգության ամրապնդման ու հզորացմանն ուղղված ձեռնարկումները, կարծիք հայտնի նրանց գործունեության արդյունքների վերաբերյալ	
91	Բագրատունյաց թագավորության անկումը	1Ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները գնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Վերլուծի համաշխարհային և տեղական պատմական մի շարք գործընթացների ազդեցությունը Բագրատունյաց թագավորության անկման գործընթացներում, անիեզրահանգումներ	
92	Բագրատունյաց Հայաստանի սոցիալ- տնտեսական և մշակութային կյանքը	1Ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական	Գնահատի և արժևորի Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական	170-176

			ձեռքբերումները զնահատելու և արժևորելու հմտություններ	ձեռքբերումները	
93	Տնտեսությունը և քաղաքները	1ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները զնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Նկարագրի Բագրատունյաց թագավորության պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, բնակչության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, համեմատի նախորդ և արդի իրողությունների հետ	
94	Կրթությունը	1ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները զնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Ներկայացնի Բագրատունյաց թագավորության պատմության առանցքային դրվագները	
95	Պատմագրությունը	1ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները զնահատելու և	Ներկայացնի Բագրատունյաց թագավորության պատմության առանցքային դրվագները	

			արժևորելու հմտություններ		
96	Գրականությունը և փիլիսոփայությունը	1ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները գնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Բնութագրի Բագրատունի նշանավոր արքաների և աշխարհիկ ու հոգևոր գործիչների՝ պետության անվտանգության ամրապնդման ու հզորացմանն ուղղված ձեռնարկումները, կարծիք հայտնի նրանց գործունեության արդյունքների վերաբերյալ	
97	Արվեստը և ճարտարապետություն	1ժ	Ձևավորել Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները գնահատելու և արժևորելու հմտություններ	Գնահատի և արժևորի Անիի Բագրատունյաց թագավորության քաղաքակրթական ձեռքբերումները	
98	Կրկնություն	1ժ	Ամփոփել և ամրապնդել թեմայի մասին գիտելիքները	Վերհանի բացթողումները, վերլուծի արդյունքները	
99	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1ժ	Ստուգել գիտելիքները	Վերլուծի և գնահատի արդյունքները	

100	7-րդ թեմայի ամփոփում	1Ժ	Ամփոփել թեման	Վերլուծի արդյունքները	
101	2-րդ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ԱՍՓՈՓՈՒՄ	1Ժ	Ձևավորել ձեռքբերված գիտելիքների արժեհամակարգ	Գնահատի և արժևորի ձեռքբերած գիտելիքներն ու հմտությունները	
102	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՍՓՈՓՈՒՄ	1Ժ	Ձևավորել ձեռքբերված գիտելիքների արժեհամակարգ	Գնահատի և արժևորի ձեռքբերած գիտելիքներն ու հմտությունները	